

Цюняк О.П.,

*кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки початкової освіти
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника»*

**ФОРМУВАННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Анотація: *закцентовано увагу на формуванні інноваційної компетентності майбутніх магістрів початкової освіти у закладах вищої освіти. Розглянуто зміст та проаналізовано структуру інноваційної компетентності.*

Ключові слова: *освіта, компетентність, інноваційна компетентність, майбутні магістри початкової освіти, заклад вищої освіти.*

Постановка проблеми. Сьогодні освіта спрямована на формування інтелектуального потенціалу нації, створення умов для розвитку особистості й творчої самореалізації кожного громадянина України, виховання покоління людей, які будуть ефективно працювати й навчатися впродовж життя. Тому цілком логічним є оновлення діяльності закладів вищої освіти з урахуванням європейського досвіду та забезпечення професійної підготовки фахівців, які зможуть виконувати професійну діяльність у сучасних інноваційних умовах.

Варто зазначити, що імплементація Закону України «Про освіту» сприяє реалізації політики щодо забезпечення якості освітніх послуг та запровадження системи управління якістю освітньої діяльності. Інноваційні процеси у системі освіти, що активізувалися у закладах вищої освіти, викликали потребу у новому теоретичному дискурсі інноваційної компетентності майбутнього фахівця. Вважаємо, що саме компетентнісний підхід зміщує акценти в організації інноваційної діяльності закладів вищої освіти з процесу на результат.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Зазначимо, що сутність, структуру та зміст педагогічної компетентності у своїх дослідженнях розглядали В. Безпалько, О. Дубасенюк, І. Зязюн, Л. Карпова, Н. Кузьміна, В. Лозова, М. Лук'янова, А. Маркова, О. Пометун, Л. Пуховська, О. Савченко,

Л. Хоружа, А. Хуторський та ін. Теоретико-методологічні засади вивчення феномену інноваційної компетентності педагога визначені у працях І. Гавриш, І. Дичківської, В. Докучаєвої, О. Ігнатович, Н. Клокар, Є. Макагон, Л. Петриненко, О. Подимової, В. Позднякова, В. Сластьоніна, О. Шафран, Г. Хмельницького, А. Хуторського та ін.

Метою тез є аналіз змісту та структури інноваційної компетентності майбутніх магістрів початкової освіти.

Виклад основного матеріалу. Одним із основних завдань освіти є формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Свого часу видатний академік І.А. Зязюн стверджував, що одним із аспектів модернізації освіти є побудова її на основі компетентності, що слугує кроком переходу від парадигми предметно знанневої освіти до моделі формування цілісного досвіду вирішення життєвих проблем, виконання ключових функцій, що належать до багатьох сфер культури і виконання багатьох соціальних ролей [2, с. 328].

У сучасній педагогічній науці існують різні трактування змісту поняття «компетентність». Приміром, педагогічна енциклопедія тлумачить «компетентність» як ініціативу, співробітництво, здатність працювати у групі, комунікативні здатності, уміння вчитися, оцінювати, логічно мислити, відбирати й використовувати інформацію [4,с. 237]. Проаналізувавши низку тверджень, визначаємо компетентність фахівця як інтегративну властивість особистості, яка є результатом синтезу базової професійної підготовки й практичного професійного й особистісного досвіду.

У контексті нашого дослідження розглянемо підходи до трактування поняття «інноваційна компетентність». Так, І. Дичківська розглядає інноваційну компетентність педагога через систему мотивів, знань, умінь, навичок, особистісних якостей педагога, що забезпечують ефективність використання нових педагогічних технологій у роботі [1., 352 с.]. Окрім того, цікавою є думка О. Ігнатович, де інноваційна компетентність визначається як сукупність «спеціальних теоретичних знань з педагогічної інноватики та теорії

інноваційної педагогічної діяльності, умінь ефективно застосовувати їх на практиці» [3, с. 273]. У з'ясуванні сутності, змісту й структури інноваційної компетентності майбутнього педагога необхідно виходити з певного розуміння його загальної професійної компетентності, яка відображає єдність теоретичної і практичної готовності до здійснення педагогічної діяльності й характеризує професіоналізм.

Під інноваційною компетентністю ми розглядаємо компетентність як інтегральну характеристику, яка включає здатність до розробки, освоєння та втілення інновацій у практику професійної діяльності, що ґрунтуються на відповідних знаннях та уміннях фахівця, через сформованість необхідних якостей, здібностей та досвіду.

Аналіз досліджень з педагогічної інноватики дозволив визначити інноваційну компетентність майбутніх магістрів початкової освіти як особистісну спрямованість на освоєння нового; готовність до змін у професійній діяльності, стилі мислення; чіткість професійної позиції, усвідомлення соціальної значимості інновацій, включення у соціальну творчість; ефективність способів реалізації системи знань, умінь, навичок на усіх етапах інноваційного процесу, здатність до творчого пошуку у процесі навчання у закладі вищої освіти. У цілому інноваційна компетентність проявляється у авторській педагогічній системі.

Висновки. Таким чином, можна зробити висновок, що інноваційна компетентність майбутніх магістрів початкової освіти розглядається як складова загальної професійно-педагогічної компетентності, зміст якої зумовлюється особливостями інноваційної діяльності, її суспільною значимістю, творчим характером та спрямованістю на неперервне творення нового, розвитку особистісного й професійного потенціалу.

Список використаних джерел

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: підручник. Київ, Академвидав, 2012. 352 с.

2. Зязюн І. А. Філософія педагогічної дії: монографія. Черкаси: Вид. від. ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2008. 608 с.

3. Ігнатович О.М. Психологічні основи розвитку фахової інноваційної культури педагогічних працівників: монографія. Київ: ТОВ «Центр учбової літератури», 2009. 287 с., 273

4. Педагогика: Большая современная энциклопедия / сост. Е.С. Рапацевич. Мн.: Современное слово, 2005. 720 с.